

KONFERENCJA HISTORYKÓW POLSKICH I CZECHOSŁOWACKICH W CIESZYNIE

W dniach 14 i 15 czerwca obradowała w polskim i czeskim Cieszynie konferencja historyków polskich i czechosłowackich, zorganizowana z inicjatywy Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii przy udziale Zakładu Historii Śląska IH PAN, a po stronie czeskiej z inicjatywy Śląskiego Instytutu w Opawie i Instytutu Słowiańskiego Czechosłowackiej Akademii Nauk. Udział w konferencji wzięli historycy z Wrocławia, Katowic, Cieszyna, Krakowa i Warszawy oraz z Opawy, Ostrawy, z czeskiego Cieszyna, Berna i Pragi. Referaty i dyskusja, jaka toczyła się na plenum i w trzech sekcjach (wczesnego feudalizmu, późnego feudalizmu oraz dziejów XIX i XX w.), dotyczyły współpracy w zakresie wydawnictw źródłowych oraz badań nad dziejami i wzajemnymi stosunkami obu krajów. Przedyskutowano również zagadnienie kształtowania się świadomości narodowej na Śląsku.

W wyniku obrad wysunięto i uchwalono następujące wnioski:

1. Mimo że praca nad wzajemnym poznaniem dziejów Czechosłowacji, Polski oraz stosunków obu krajów, a również nad dziejami Śląska prowadzona jest przez szereg placówek naukowych, to zarówno wyniki tej pracy, jak jej podstawy organizacyjne w obu krajach wymagają dalszego pogłębienia i poszerzenia. Pogłębienia tego wymagają zwłaszcza takie dziedziny, jak: wymiana wydawnictw, wymiana materiałów redakcyjnych między czasopismami i zwielokrotnienie bezpośrednich kontaktów badaczy, przy czym we wszystkich tych dziedzinach należy uwzględniać nie tylko wymianę centralną, ale i bezpośrednie związki środowisk prowincjonalnych polskich i czechosłowackich.

2. Konferencja wskazała przykładowo na szereg problemów, nad którymi winna się toczyć wspólna praca historyków polskich i czeskich. Należą tu między innymi:

- a) Sytuacja i rozwój miast polskich i czeskich w XIV—XVII w.
- b) Rozwój wsi polskiej i czeskiej.
- c) Sprawa wtórnego poddaństwa w Europie środkowej.
- d) Ideologia ruchów społeczno-religijnych XIV—XVII w. i wzajemne stosunki Polski i Czech w tym zakresie.
- e) Walka narodów słowiańskich o społeczne i narodowe wyzwolenie.

3. Konferencja widzi szczególnie silnie zarysowującą się potrzebę ścisłej współpracy oraz wymiany materiałów w zakresie niektórych wydawnictw źródłowych, jak regesta Królestwa Czech i Moraw i regesta śląskie, urbarze śląskie, materiały do dziejów początków przemysłu i klasy robotniczej na Śląsku.

4. Konferencja uznaje za najbliższą, konkretną formę współpracy wydanie „Studiów z dziejów polskich i czechosłowackich”. Redakcją zajmie się po stronie polskiej Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii, po stronie czeskiej

Instytut Słowiański Czechosłowackiej Akademii Nauk. Obie strony dołożą wszelkich starań w kierunku szerokiego upowszechnienia wydawnictwa w obu krajach.

5. Konferencja stwierdza, że dla realizacji szeregu poruszonych problemów konieczne jest przyspieszenie organizacji Komisji współpracy historyków polskich i czechosłowackich przy Instytutach Historii Polskiej Akademii Nauk i Czechosłowackiej Akademii Nauk.

Zebrani na konferencji historycy obu krajów podkreślili przyjacielski nastrój, w jakim toczyły się obrady¹.

WZNOWIENIE POLSKIEGO SŁOWNIKA BIOGRAFICZNEGO

Wydawnictwo to przerwane w r. 1949, a obejmujące również szereg życiorysów ludzi związanych ze Śląskiem, zostało obecnie wznowione z inicjatywy Dyrekcji Instytutu Historii PAN i dzięki decyzji Prezydium PAN. Postanowienie to dotyczy stopniowej reedycji dotychczas wydanych 7 tomów *Słownika*, przede wszystkim zaś kontynuacji wydawnictwa od tego punktu, w którym zostało ono przerwane.

W związku z tym prace Redakcji *Polskiego słownika biograficznego* idą w tej chwili w następujących kierunkach:

1. W kierunku ostatecznego wykończenia już gotowego 5 zeszytu tomu VII (obejmującego nazwiska Genga Simone — Girdwoyn Kazimierz). Zeszyt ten, jako zamykający wspomniany tom, jest uważany za „poślizgowy“ i dlatego będzie wydany co rychlej, a prócz uzupełnień bibliograficznych, i tylko w wyjątkowych wypadkach merytorycznych, nie będą w nim przeprowadzone żadne inne zmiany, gdyż będzie on podlegał w przyszłości, podobnie jak wszystkie dotąd wydane tomy, przewidzianej reedycji.

2. Drugi, najważniejszy kierunek prac Redakcji obejmuje sprawę przygotowania następnego, 40-arkuszowego tomu *Polskiego słownika biograficznego*, który obejmie dalsze nazwiska na literę G (do końca tej litery). W związku z tym Redakcja jest w toku opracowywania listy tych nazwisk, która zostanie w najbliższym czasie przedstawiona Komitetowi Redakcyjnemu oraz specjalistom poszczególnych dziedzin i epok w celu ewentualnego uzupełnienia tej listy oraz dopomożenia Redakcji w wytypowaniu autorów poszczególnych życiorysów.

3. Redakcja opracowała już projekt *Zasad wydawnictwa*, które postanawiają, że *Polski słownik biograficzny* będzie zawierał artykuły tylko o osobach nieżyjących ze wszystkich klas i warstw społecznych oraz będzie uwzględniał wszystkie czasy, dziedziny i dziedziny. *Zasady* podkreślają, że zadaniem artykułów będzie podanie ścisłych informacji bez rozstrzygania rozbieżnych opinii i ustalania sądów o danej postaci. Projekt *Instrukcji redakcyjnej*, przygotowany również przez Redakcję, ustala sposób opracowania życiorysu pod względem merytorycznym i formalnym. Oba projekty będą przedłożone w najbliższym czasie Komitetowi Redakcyjnemu do przedyskutowania i zatwierdzenia.

Na czele Redakcji *Polskiego słownika biograficznego* stoi redaktor prof. dr Kazimierz Lepszy. Redakcja mieści się w Zakładzie Dokumentacji Instytutu Historii PAN w Krakowie. W skład powołanego przez PAN Komitetu Redakcyjnego wchodzi około 50 osób, w tym przedstawiciele poszczególnych dziedzin nauki i różnych środowisk naukowych kraju.

¹ Ze względów technicznych podajemy na tym miejscu jedynie rezolucję końcową uchwaloną na konferencji. Szersze sprawozdanie z obrad oraz wykaz prac zgłoszonych do „Studiów z dziejów polskich i czechosłowackich“ podamy w jednym z dalszych zeszytów.